

[Undervisningsministeren.]

at tage sin Kraft og helst skal lukkes hermetisk inde i en Blik- eller Jernkasse, er Saltets nyttiggivende Tid forbi. Derfor ser vi ogsaa, at i Tider, hvor Kirkelivet blomstrer, da religiøs Tro er levende og religiøst Liv har Magt, lyder der andre Toner fra Kirken. Vilhelm Beck vilde overhovedet ikke have blandet det kirkelige Liv ind i politiske Overvejelser. Og Grundtvig vilde jo have det gejstlige Tilsyn afskaffet og vilde endogsaa have Religionsundervisningen i Folkeskolen afskaffet, fordi han troede selv. Men nu er man vantro.

Der er ganske nylig fra Kirkens Side fremkommet en Udtalelse angaaende dette Spørgsmaal i en Bog, der er udgivet af en fynsk Sognepræst, C. V. A. Ruth. Han fortæller, at naar han har omtalt, at Kirken vilde staa sig ved at give Afkald paa alt det uadvortes, al ydre Magt og Indflydelse, saa lød der et ængsteligt Raab: Ja, men saa har vi jo ikke andet end Vor Herre tilbage at stole paa. Det er netop, naar Kirken er kommet saa vidt, at man ikke stoler paa Vor Herre alene, at man skal have alt det uadvortes med.

Man taler om det gode Forhold mellem Præst og Lærer. Jeg skal ikke benægte, at det findes mange Steder, men jeg vil anføre en meget aktuel Udtalelse, der kun er en halv Maaned gammel, en Udtalelse af denne fynske Sognepræst, som skriver — jeg anmoder om Formandens Tilladelse til et Citat —:

„Paa alle andre omraader faar det faglige, hvad der tilkommer det — kun ikke i skolen, hvor vi mere end noget andet sted maatte ønske det!“

Han hævder saa, at Skolen trænger til en Række Reforme og megen Fornyelse, og saa siger han:

„Hvorfor har lærerstanden alene ikke haft lov til at styre sine egne sager, suverænt, ud fra faglige overvejelser, og udpege sine egne mænd? Hvornaar har man ellers i nyeste tid set, at en stand havde en fremmed stand til overordnet? Hvad følger dette forhold har faaet, kan man fremdeles konstatere paa landet; selv hvor læreren og præsten i et sogn fuldtud staa paa god fod med hinanden, kan den første ikke frigøre sig for en vis mistænksomhed og irritabilitet, som i almindelighed stiller sig i vejen for et virkeligt venskabsforhold. Maaske føler præsten det ikke altid, men jeg er overbevist om, at lærerne vil give mig ret; saadan er det.

Er det da ikke klart som dagen, at

læreren skal have en lærer som sin overordnede vejleder, saavel som præsten en præst? Hvad vilde mon Hans Værdighed sige til at have sogneraadformanden til nærmeste tilsynsmand og amtmanden til konsulent? Forurettetheden vilde ingen Grænser kende: hvad ved denslags folk om Guds ord! Men det er undertiden lidt vanskeligt at overføre sine ræsonnementer fra egne til andres forhold.“

Ja, det er en troende Præst, det er en Præst, der tror paa sin Sag, der tror paa Livets Kraft i den Religion, han forkynnder, medens jeg maa mene, at den Præst, der sidst talte fra denne Talerstol, hører til de vantro.

Maa jeg i øvrigt takke for den villige Modtagelse, Lovforslaget har faaet, i det allervæsentligste fra Socialdemokratiets og det radikale Venstres Ordførere; men ogsaa Venstres Ordfører erkendte jo og udtalte klart, at der var meget godt i dette Lovforslag, som han ønskede fremmet, og der var ogsaa noget, der skulde ændres. Meget godt, som skal gennemføres, noget, der skal ændres — kan vi opretholde den Fordeling mellem meget og noget, saa tænker jeg ikke, der skulde være uoverstigelige Vanskeligheder for at naa til Enighed til sidst.

Hvad Enkeltheder og Kritikken af Enkeltheder angaar, vil jeg mene, at de allerfleste er af den Art, at det vil være naturligt at drøfte dem i Udvalget. Jeg skal kun gøre nogle almindelige Bemærkninger med Hensyn til Forældreraadene og deres Stilling.

Det ærede Iste Medlem for 6te Kred (Stegger Nielsen) mente, at det var for snævert, at kun Forældrene havde Valgret og Valgbarhed. Om dette Spørgsmaal, altsaa om Ordet „blandt“, som ogsaa det ærede Iste tingvalgte Medlem (Jefsen Christensen) nævnte, er jeg meget villig til Forhandling, saaledes at man udvidede Valgbarheden. Naar jeg har holdt mig til, at kun Forældre, hvis Børn gaar i Skole, har Valgret, saa er det, fordi det efter min Mening er praktisk — det ærede Iste tingvalgte Medlem viste jo ogsaa de Vanskeligheder, der f. Eks. i Sønderjylland vilde opstaa, hvis man ikke holdt sig til den Grænse —, men ogsaa, fordi jeg i det hele taget synes, det er det naturligste. Dermed er ikke andre afskaaret fra at have Indflydelse paa Kommunens Skolevæsen og paa den enkelte Skole, for gennem Kommunalbestyrelsen, gennem Skoleudvalget og gennem de Medlemmer af Skoleudvalget, som sættes ind i Forældreraadene, har de jo megen Indflydelse paa Skolevæsenet.